KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 7 juli 1994 door de Minister van Onderwijs en Vorming, Cultuur, Jeugd en Wetenschappelijk Onderzoek van de Duitstalige Gemeenschap verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 maart 1969 tot vaststelling van het statuut van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het opvoedend hulppersoneel, van het paramedisch personeel der inrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs van de Staat, alsmede der internaten die van deze inrichtingen afhangen en van de leden van de inspectiedienst die belast is met het toezicht op deze inrichtingen", heeft op 10 november 1994 het volgend advies gegeven :

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe de rechtspositieregeling van bepaalde personeelsleden van het onderwijs van de Duitstalige Gemeenschap te wijzigen op volgende punten :

- het toepassingsgebied van de regeling wordt uitgebreid tot het sociaal en psychologisch personeel bedoeld in artikel 3, § 2, van de wet van 22 juni 1964 betreffende het statuut der personeelsleden van het Rijksonderwijs;

- de leeftijdsvereiste, alsook de verplichting voldaan te hebben aan de dienstplichtwetten worden niet langer als voorwaarden voor de tijdelijke aanstelling en voor de toelating tot de stage opgelegd;

- de anciënniteitsberekening wordt aangepast, onder meer als gevolg van de wijziging van de studieduur van sommige opleidingen zoals deze van kleuteronderwijzer, onderwijzer, regent;

- de bevorderingsambten worden opengesteld voor bijna alle personeelscategorieën.

2. Uit die samenvatting blijkt dat de wijzigingen betrekking hebben op essentiële punten van het statuut van het personeel van het onderwijs zoals het toepassingsgebied ratione personae en de toegang of de bevordering tot een onderwijsambt. Zodanige bepalingen moeten, overeenkomstig

artikel 24, § 5, van de Grondwet als zaak van inrichting van onderwijs, bij decreet worden geregeld.

De met het ontwerp gevolgde werkwijze die erin bestaat deze wijzigingen bij decreet aan te brengen in het koninklijk besluit van 22 maart 1969, dat het statuut van bepaalde personeelsleden van het onderwijs van de Staat regelt, heeft evenwel tot gevolg dat in een reglementair besluit decretale bepalingen zullen worden opgenomen.

Geen grondwets- of wetsbepaling staat eraan in de weg dat een besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap formeel bij een decreet wordt gewijzigd, zeker niet als de betrokken voorzieningen volgens de Grondwet enkel door de decreetgever kunnen worden genomen. Een dergelijk procédé is echter vanuit wetgevingstechnisch oogpunt af te raden omdat het leidt tot een hybride regeling waarvan het grootste nadeel is dat het tot verwarring kan leiden tussen bepalingen met kracht van decreet en bepalingen van verordenende aard.

Om deze redenen zou het meer aangewezen zijn de rechtspositieregeling van het onderwijspersoneel in haar essentiële bepalingen bij decreet te regelen. Aan de Regering van de Duitstalige Gemeenschap kunnen dan, overeenkomstig de rechtspraak van het Arbitragehof, opdrachten worden gegeven op voorwaarde dat die opdrachten betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de door de decreetgever zelf vastgelegde beginselen (arrest nr. 33/92 van 7 mei 1992).

3. In andere bepalingen van het ontwerp worden opdrachten gegeven aan de Minister (zie de artikelen 4, 5, 9 en 18 van het ontwerp). Gelet op de artikelen 20, 68 en 69 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen - welke bepalingen op de Duitstalige Gemeenschap van overeenkomstige toepassing zijn krachtens de artikelen 7 en 51 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap - komt het de decreetgever niet toe om aan bepaalde leden van de Gemeenschapsregering beslissingsbevoegdheid toe te kennen met betrekking tot de door hem aangewezen materies en zodoende impliciet in te grijpen in de organisatie en de werking van de Duitstalige Regering. De redactie van die bepalingen zal derhalve moeten worden herzien.

4.1. Niet alle bepalingen van het koninklijk besluit van 29 maart 1969 worden aangepast aan de uitbreiding van het toepassingsgebied tot het psychologisch en sociaal personeel. Zo wordt, in het kader van de regeling van de tuchtprocedure niet bepaald of en, in voorkomend geval, welke commissie van de Duitstalige Raad van beroep zal optreden in tuchtzaken die deze categorieën van personeelsleden aanbelangen (zie artikel 136 van het koninklijk besluit van 22 maart 1969).

4.2. De met het ontwerp beoogde wijzigingen vereisen voorts de aanpassing van een aantal interne verwijzingen in het voornoemde koninklijk besluit. Zo moet bijvoorbeeld de verwijzing naar de artikelen 104 en 107bis, die door het ontworpen decreet worden opgeheven (zie de artikelen 14 en

16 van het ontwerp), in artikel 3bis van hetzelfde koninklijk besluit worden geschrapt en moet, gelet op het bepaalde in artikel 6 van het ontwerp, in artikel 51 van het besluit de verwijzing naar de onderdelen van artikel 33 worden aangepast.

4.3. Overigens kan de gelegenheid te baat worden genomen om sommige bepalingen van het koninklijk besluit van 22 maart 1969 welke achterhaald zijn onder meer als gevolg van de communautarisering van het onderwijs, te wijzigen of op te heffen wat de Duitstalige Gemeenschap betreft (zie bijvoorbeeld de artikelen 61 en 135 van dat besluit).

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Artikel 1.

1. De wijziging van artikel 1 van het koninklijk besluit van 22 maart 1969 biedt de gelegenheid om de vermeldingen van de verschillende vormen en niveau's van onderwijs aan te passen aan het onderscheid dat ter zake met artikel 1 van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs en artikel 1 van de wet van 19 juli 1971 betreffende de algemene structuur en de organisatie van het secundair onderwijs werd ingesteld. Een dergelijke aanpassing is overigens reeds voor een deel doorgevoerd in het ontworpen artikel 39, a), derde lid (artikel 8 van het ontwerp).

2. In het derde lid moeten de leermeesters godsdienst die in het lager onderwijs zijn tewerkgesteld, eveneens worden vermeld.

3. Rekening houdend met wat voorafgaat kan worden overwogen het ontworpen artikel 1 van het koninklijk besluit van 22 maart 1969 te redigeren als volgt :

"Artikel 1. Dit besluit is van toepassing op de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, het opvoedend hulppersoneel, het paramedisch, sociaal en psychologisch personeel van de instellingen van de Duitstalige Gemeenschap voor gewoon en buitengewoon kleuter-, lager en secundair onderwijs en voor hoger onderwijs, van de internaten die van deze instellingen afhangen en op de leden van de inspectie-dienst die belast is met het toezicht op deze instellingen. Het is niet van toepassing op de leermeesters of leraars godsdienst en op de inspecteurs godsdienst".

Artikel 2.

1. Overeenkomstig de nieuwe Europeesrechtelijke terminologie redigere men het ontworpen artikel 18, 1°, als volgt :

"1° Belg zijn of burger van de Europese Unie, behoudens door de Regering van de Duitstalige Gemeenschap toe te kennen vrijstelling".

2. In het 2° van hetzelfde artikel wordt nog steeds vereist dat de kandidaat voor een tijdelijke aanstelling "van onberispelijk gedrag (moet) zijn". In artikel 1 van het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke personen die ervan afhangen, zijn de aangehaalde woorden vervangen door de woorden "van een gedrag zijn dat in overeenstemming is met de eisen van de beoogde betrekking". Die wijziging werd door de federale Regering als volgt verantwoord :

> "T.o.v. het huidige statuut van de Rijksambtenaren is er een belangrijke wijziging aangebracht aan de algemene toelaatbaarheidsvereisten in artikel 1, § 3, 1°.
>
> Die wijziging houdt verband met het feit dat het strafwetboek zeer precieze bepalingen bevat inzake de beperking van de uitoefening van de burger- en politieke rechten. Het genot van deze rechten is tegelijkertijd een benoemingsvoorwaarde maar ook een voorwaarde om de hoedanigheid van statutair ambtenaar te behouden.
>
> Het komt er derhalve op aan te vermijden dat de in het wetboek bepaalde beperkingen niet uitgebreid worden door een brede interpretatie van de notie van "onberispelijk gedrag" door de administratieve overheden die ermee belast zijn de toelaatbaarheidsvereisten te onderzoeken. Daarenboven zou zulke uitbreiding waarschijnlijk strijdig zijn met het Europees Verdrag voor de bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.
>
> Daarom werd als benoemingsvereiste gekozen voor een gedrag in overeenstemming met het ambt (B.S. 1.10.94, pp. 24895 e.v.)".

De stellers van het ontwerp zullen zich erover dienen te beraden of zij die verantwoording bijtreden en, in voorkomend geval, de redactie van de onder 2° geformuleerde toelatingsvereiste menen te moeten aanpassen.

3. Volgens de memorie van toelichting is de verwijzing naar de dienstplichtwetten geschrapt omdat de dienstplicht afgeschaft is. Er mag worden opgemerkt dat de dienstplichtwetten in werkelijkheid niet meer van toepassing zijn verklaard op de dienstplichtigen vanaf de lichting 1994, maar van toepassing zijn gebleven op de voorgaande lichtingen. De verwijzing naar de dienstplichtwetten moet derhalve worden behouden.

4. In de inleidende zin schrijve men :

"Art. 2. Artikel 18 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap van 28 januari 1992, wordt vervangen door de volgende bepaling : ...".

Artikel 4.

1. De inleidende zin moet worden aangevuld als volgt :

"Art. 4. Artikel 20 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 1 september 1983 en het besluit van de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap van 21 augustus 1991, wordt vervangen door de volgende bepalingen : ...".

2. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 20, tweede lid, moeten blijkens de Duitse tekst, de woorden "voorafgaand lid" gelezen worden in plaats van de woorden "voorafgaand artikel".

Artikel 6.

1. Voor zover de bepalingen van het ontworpen artikel 33, 1 en 2, bepalingen van het ontworpen artikel 18 (artikel 2 van het ontwerp) hernemen en tevens de dienstplichtvereiste weglaten, mag worden verwezen naar de opmerkingen welke ter zake bij artikel 2 werden geformuleerd.

2. De inleidende zin redigere men als volgt :

"Art. 6. Artikel 33 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap van 28 januari 1992, wordt vervangen door de volgende bepaling : ...".

Artikel 8.

1. Vraag is of in het ontworpen artikel 39, a), derde lid, niet moet worden vermeld dat de in aanmerking te nemen diensten zowel in het gewoon als in het buitengewoon kleuter-, lager en secundair onderwijs kunnen worden gepresteerd. Die opmerking geldt ook voor het ontworpen artikel 84, derde lid (artikel 12 van het ontwerp).

2. Om elke verwarring te vermijden kan het aanbeveling verdienen om in artikel 39, b), het woord "periode" te vervangen door het woord "activiteitsperiode".

Artikel 13.

Het verdient aanbeveling om artikel 13 op te splitsen in vier verschillende artikelen, te redigeren als volgt :

"Art. 13. Het opschrift van paragraaf 2 van hoofdstuk VIII van hetzelfde besluit wordt vervangen door het volgende opschrift :
"Paragraaf 2. - Bestuurspersoneel, onderwijzend personeel en opvoedend hulppersoneel".

Art. 14. Artikel 97 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 16 februari 1983, wordt vervangen door de volgende bepaling :
"Art. 97. ... (tekst van het ontworpen artikel 97)".

Art. 15. Artikel 98 van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :
"Art. 98. ... (tekst van het ontworpen artikel 98)".

Art. 16. Artikel 99 van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :
"Art. 99. ... (tekst van het ontworpen artikel 99)"".

Indien dit voorstel wordt gevolgd dienen de artikelen na artikel 13 te worden vernummerd.

2. Luidens het ontworpen artikel 98, eerste lid, komen voor het berekenen van de dienstanciënniteit de werkelijke diensten in aanmerking die door het personeelslid "in welke personeelscategorie ook" in het onderwijs van de Duitstalige Gemeenschap werden gepresteerd.

Volgens de verklaring van de gemachtigde ambtenaar worden de bevorderingsambten enkel opengesteld voor de personeelsleden waarop dit besluit van toepassing is. Om elk misverstand op dit punt uit te sluiten, vervange men de aangehaalde woorden door de woorden "in welke personeels-categorie ook waarop dit besluit van toepassing is".

Een zelfde opmerking geldt voor het ontworpen artikel 107, 1°, eerste lid (artikel 15 van het ontwerp).

Artikelen 14 tot 16.

1. De artikelen 14 en 16 bevatten opheffingsbepalingen en dienen derhalve, volgens de regels van de formele legistiek, aan het slot van het ontworpen besluit te worden gegroepeerd. Bovendien moet zowel in de ene als in de andere bepaling, melding worden gemaakt van de koninklijke besluiten die de op te heffen bepaling hebben gewijzigd.

2. Mede gelet op de suggestie gedaan bij artikel 13 van het ontwerp, wordt artikel 15 artikel 17; de artikelen 14 en 16 kunnen dan worden samengevoegd in een artikel 18. Er kan worden overwogen dit artikel te redigeren als volgt :

"Art. (18). In hetzelfde besluit worden opgeheven :

1° hoofdstuk VIII, paragraaf 3, omvattende artikel 103, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 16 februari 1983, en de artikelen 104 en 105;

2° artikel 107bis, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 4 april 1980".

Artikel 19.

Aan de Raad van State is meegedeeld dat er geen redenen zijn voor het verlenen van terugwerkende kracht aan het ontwerp. De redactie van artikel 19 zal derhalve moeten worden aangepast.

De kamer was samengesteld uit

Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	kamervoorzitter,
de Heren	: M. VAN DAMME, D. ALBRECHT,	staatsraden,
	G. SCHRANS, E. WYMEERSCH,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	: A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. CLEMENT, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A. BECKERS. S. VANDERHAEGEN.